

Nieuwsbrief PSH GOR bij Covid-19

Nummer 21 (04 februari 2021)

Landelijk coördinatieteam PSH GOR (ARQ/ Nivel/ cGM/ GGD GHOR NL)

Dit is alweer de 21^e nieuwsbrief over PSH en GOR bij de Coronacrisis, waarmee we u op de hoogte houden van ontwikkelingen rond PSH en GOR. We zullen de nieuwsbrief uitbrengen als er voldoende informatie is om te delen, dus onregelmatig.

Nieuwe producten en informatie PSH

Nieuw op het Steunpunt Coronazorgen

1. [Omgaan met andere meningen](#): tips om hierover in gesprek te gaan én je eigen mening te vormen.
2. [Omgaan met zorgen over geldproblemen](#): pagina geactualiseerd.
3. [Feestdagen, viering en speciale momenten](#): pagina geactualiseerd

Informatie van externe organisaties

- **Pharos** heeft actuele nieuwe [informatie en folders](#) in begrijpelijke taal en meerdere talen. Bijvoorbeeld over '[stress en opvoeden](#)' (voorkomen van huiselijk geweld).

Jongerenparticipatie en activiteiten: voor gemeenten en GGD

- **NJI** geeft t.b.v. het welzijn van jongeren [concrete informatie voor invulling van het steunpakket jongeren](#) door gemeenten. Mogelijk ook relevant voor GGD'en. Bijvoorbeeld over jongerenparticipatie, soorten activiteiten en mentale gezondheid.

- **Stichting Time Out** biedt [interactieve events](#) (live en/of online) over stress bij jongeren tijdens corona. De events brengen studenten, jongeren, bestuurders en beleidsmakers in dialoog met elkaar in de *tone of voice* van jongeren. Het doel is over en weer begrip te creëren waardoor alle partijen écht met elkaar meedenken. Via de link kun je een [trailer](#) bekijken en een event aanvragen.

Doelgroep in beeld: personen met een psychische kwetsbaarheid

In het laatste doelgroepenoverleg van het coördinatieteam zijn personen met een psychische kwetsbaarheid onder de loep genomen, een zeer diverse groep. Uit een overzicht van de meest actuele informatie blijkt dat de gevolgen van de coronacrisis voor deze groep ambivalent zijn: er zijn groepen met wie het slechter gaat, maar er is ook [sprake van \(mentale\) veerkracht](#).

Enerzijds werden meer psychische crisissen gezien in gebieden met veel coronagevallen, anderzijds blijft het aantal suïcidepogingen en suïcides geregistreerd door de politie stabiel. Het contact met 113 nam in januari heel licht af maar ligt al sinds de start van de coronacrisis flink hoger. Verder nam het aantal registraties van verward gedrag door politie in januari iets af maar het aantal registraties blijft structureel hoger dan vorig jaar (monitor kwetsbare groepen LOT-C). Het aantal [verwijzingen naar de GGZ lijkt stabiel](#) (behalve bij bepaalde groepen zoals jongeren).

De werkelijke mentale consequenties valt op dit moment moeilijk te bepalen omdat hierover nog onvoldoende cijfers bestaan. Wel is te zien dat er een aantal voorspellers zijn voor een psychisch kwetsbaarheid. Het [SCP](#) verwacht bijvoorbeeld dat eenzaamheid en werkverlies factoren zijn die risico vormen voor de psychische gezondheid.

Nieuwe producten en informatie PSH (vervolg)

Doelgroep in beeld: personen met een psychische kwetsbaarheid (vervolg)

Daarnaast dragen de volgende omstandigheden hier ook aan bij:

- het wegvallen dagbesteding en activiteiten
- een [te hoge draaglast op werk](#), vaak in combinatie met een gezin thuis
- het doormaken van corona of naasten zijn van iemand met corona
- groter middelgebruik of een [eetstoornis ontwikkelen](#)
- wantrouwend en angstig zijn door corona.
- dakloos zijn

Actualiteitsmonitor ARQ - 1-21 jan

De corona [actualiteitenmonitor](#) (te vinden op GGDGHOR Kennisnet in groep PSH) geeft een actueel beeld van het psychosociaal welzijn van de bevolking, kwetsbare groepen en zorgprofessionals. Informatiebronnen zijn o.a. recente rapportages en omgevingsanalyses.

Impact van de coronacrisis op het werk en welzijn van professionals

Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis voor het werk en welzijn van professionals die hulp, zorg en ondersteuning geven bij psychische problemen? Is de werkdruk toegenomen of juist niet? Kunnen ze de zorg bieden die ze voor hun cliënten nodig vinden? En wat doet dit met hun eigen psychisch welbevinden? Het Trimbos-instituut [onderzocht](#) dit in opdracht van ZonMw, samen met vertegenwoordigers van beroepsverenigingen, koepels van zorgaanbieders en andere partijen zoals MIND en Hogeschool Inholland.

Nieuwe producten en informatie GOR

GOR propositie: update brede monitor effecten van COVID-19

VWS is enthousiast over de 'GOR brede monitor' en voornemens deze te financieren. VWS heeft ZonMw gevraagd om het opdrachtgeverschap op zich te nemen, waarmee de GOR brede monitor een deelprogramma GOR zal worden binnen ZonMw. Er zijn de afgelopen weken enkele gesprekken met ZonMw geweest, samen met de consortiumpartners en enkele aanvullende partijen, om de opstartfase te beginnen. In een aantal werkgroepen zal de operationalisatie van bepaalde onderdelen van de GOR brede monitor (indicatoren, aansluiten lopende cohorten en registraties, beleidsadviesing) verder uitgewerkt worden alvorens de ZonMw opdrachten verleent aan betrokken partijen. Er zal voor deze opstartfase (3-4 maanden) een apart plan met begroting opgesteld worden door de consortiumpartijen. Resultaat van opstartfase is een verder geoperationaliseerd voorstel en begroting die na onafhankelijke peer-review gesubsidieerd kan worden.

Interessante informatie en producten algemeen

Nieuwsbrief van de Corona Gedragsunit

De nieuwsbrief 'Corona & Gedrag' informeert beleidsmakers en professionals over de activiteiten en resultaten van de RIVM Corona Gedragsunit. Sinds het voorjaar van 2020 onderzoekt de Corona Gedragsunit hoe mensen in Nederland omgaan met de coronamaatregelen en factoren die daarmee samenhangen. De resultaten hiervan kunt u lezen in deze nieuwsbrief. De nieuwsbrief verschijnt ca. 10 keer per jaar en de [eerste](#) is verschenen op 26 januari. Via deze [link kun je je aanmelden](#)

Interessante informatie en producten algemeen (vervolg)

Aan de slag met de mentale gezondheid van de jeugd

Werken aan de mentale gezondheid van kinderen en jongeren is belangrijk. Maar hoe doe je dat in jouw gemeente? Dat lees je in de [Handreiking bevordering mentale gezondheid Jeugd](#) van Pharos en het Trimbos-instituut. Deze handreiking helpt gemeenten om de juiste zorg en ondersteuning te bieden voor de mentale gezondheid van kinderen en jongeren.

Sterke toename eenzaamheid na corona-uitbraak

Emotionele eenzaamheid onder volwassen Nederlanders is in de zomer van 2020 toegenomen ten opzichte van vóór de corona-uitbraak (van 18% naar 25%). Onder de groep die zich eenzaam ging voelen (13% van de Nederlanders), namen de angst- en depressieve symptomen toe van 18% in november 2019 naar 26% in juni 2020. De resultaten zijn gebaseerd op een groot longitudinaal onderzoek onder circa 4.100 willekeurige Nederlanders van 18 jaar en ouder. Voor de [net gepubliceerde studie](#) is gebruik gemaakt van metingen in november 2019, maart 2020 en juni 2020. Het onderzoek is uitgevoerd door CentERdata, Tilburg University, het Fonds Slachtofferhulp, Maynooth University (Ierland), en de Universiteit van Bonn (Duitsland).

Agenda webinars

Donderdag 11 februari van 15:00 tot 17:00 uur: Studentenwelzijn Trimbos.

Jolien Dopmeijer schreef haar proefschrift over studentenwelzijn en adviseert een integrale aanpak. Tijdens de [webinar](#) op 11 februari (15:00 - 17:00) gaat ze in gesprek over deze aanpak. Zo geven we samen antwoord op de vraag wat we kunnen doen om het welzijn van studenten te verbeteren. Inschrijven kan via [deze link](#).

Vrijdag 5 maart van 14.00 tot 15.00 uur: Online toelichting 10e ronde corona gedragsonderzoek en 10e ronde verdiepende interviews.

Aanmelden kan via coronagedragsunit@rivm.nl.

Eerdere nieuwsbrieven

Voorgaande edities van de nieuwsbrief PSH GOR zijn te vinden onderaan de [website van ARQ Kenniscentrum Impact](#).

Heeft u deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen van een collega en wilt u hem ook zelf graag ontvangen? Dat kan. Stuur een mail naar cGM@rivm.nl.

De nieuwsbrief is bedoeld voor medewerkers van GGD, GHOR en de Veiligheidsregio.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Contactgegevens

GGD'en kunnen met vragen of ondersteuningsbehoeften aankloppen bij het coördinatieteam.

Vragen per telefoon:

- PSH-vragen: 06-30661005 (ARQ Kenniscentrum Impact)
- GOR-vragen: 06-51617555 (Martine Mulder)

Vragen per e-mail:

- Vragen over PSH en GOR kunnen per e-mail gesteld worden aan cGM@rivm.nl
- Vragen, opmerkingen of aanvullingen met betrekking tot het IVC kunnen per e-mail gesteld worden aan steunpuntcorona@arq.org

De leden van het coördinatieteam zijn: Sjef Timmermans, Nannah Tak (GGD GHOR Nederland), Wera van Hoof, Charlie Steen, George Lim, Noor Jansen (ARQ), Michel Dückers (Nivel/ARQ), Martine Mulder (cGM/GGD ZW), Femke de Zwart, Elske Marra, Jannie van der Helm, Diane Houweling, Loes Lanting (RIVM/cGM)